

Søknad om godkjenning av plan for nydyrking i	
Kommune	Fylke

Dette skjemaet skal brukes ved søknad om godkjenning av plan for nydyrking, jf. forskrift [om nydyrking § 7](#). Skjemaet skal før anleggsstart sendes den kommunen der arealet som ønskes nydyrket ligger. Kommunens avgjørelse kan påklages til statsforvalteren. Les veiledningen på side 2 og 3 før søknaden fylles ut. Fyll også ut vedleggslisten på side 2 i skjemaet, og legg ved påkrevd og relevant dokumentasjon.

Nydyrkingstiltaket kan ikke iverksettes før planen er godkjent. Dersom nydyringsarealet er over 50 dekar (et vedlegg II-tiltak) skal kommunen behandle tiltaket etter [forskrift om konsekvensutredninger § 8](#). Også mindre tiltak (under 50 dekar) skal behandles etter § 8 dersom det ikke kan utelukkes at tiltaket kan få vesentlige virkninger for naturmangfold eller andre viktige miljøhensyn. Kommunen skal vurdere tiltaket etter bestemmelsene i kap. II i naturmangfoldloven.

Grunnopplysninger		
Søkerens navn (etternavn, for og mellomnavn)		Fødselsnr. (11 siffer, kun hvis du ikke har org.nr.)
Organisasjonsnr. (9 siffer)	Adresse	
E-postadresse	Telefonnr.	
Eiendommen søknaden om plan for nydyrking gjelder		
Gnr.	Bnr.	Fnr.

Opplysninger om eiendommen (oppgis i dekar) og nydyrkingstiltaket								
1	Eiendommens totalareal	Fulldyrka jord	Overflatedyrka jord	Innmarksbeite	Produktiv skog	Uproduktiv skog	Grunn myr/ dyp myr	Annet areal
2	Beskrivelse av driftsbygninger på eiendommen (antall husdyrplasser, lagringskapasitet grovfôr, kornlager, korn tørke, kjølelager etc.)							
3	Driftsform på eiendommen (husdyrhold, planteproduksjon mv.)							
4	Ved husdyrhold oppgi antall dyr				Ved planteproduksjon, oppgi eid areal i drift			
5	Har eiendommen tilstrekkelig spredeareal for husdyrgjødsel i forhold til husdyrholdet? ☐ Ja ☐ Nei				Antall dekar: Hvis nei, angi behov for ytterligere spredeareal (dekar)			
6	Er det registrerte natur- og kulturlandskapsverdier på eiendommen? Se veiledningens punkt E og F ☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke						Hvis ja, oppgi navn/nummer på lokaliteten(e)	
7	Oppgi totalarealet som skal nydyrkes (dekar)			Til fulldyrka jord (dekar)		Til overflatedyrka jord (dekar)		
8	Hva slags areal skal nydyrkes? Skriv også fordeling mellom arealtypene jf. spm. 1.						Oppgi forventet avling	

9	Ved nydyrking av skogareal, oppgi hogstklasse og bonitet		
10	Beskriv planlagt drift av nydyrkingsarealet (utdypes eventuelt i eget vedlegg)		
11	Oppgi hvilke økonomiske og driftsmessige fordeler som oppnås ved nydyrkingen (legg ved kostnadsoverslag for nydyrkingen)		
12	Søknad om dispensasjon for nydyrking av myr		
	Etter forskrift om nydyrking av myr § 5 A annet ledd kan kommunen i særlige tilfeller gi dispensasjon til nydyrking av myr. Kryss av for hvilke(t) alternativ som passer:		
12 A	1. Mistet andre produksjonsarealer på grunn av tap av leiejord eller ved utbygging i offentlig regi. ☐ 2. Grunneiers eneste dyrkingsressurs er myr. ☐ 3. Ivareta særskilte produksjoner i myr på fjellgrunn. ☐		
12 B	Er det omsøkte arealet grunn eller dyp myr? ☐ Grunn ☐ Dyp		
12 C	Er tiltaket av vesentlig betydning for å opprettholde drifta? ☐ Ja ☐ Nei		
	Hvis ja begrunn:		
13	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 30%;">Dato</td> <td>Søkerens underskrift</td> </tr> </table>	Dato	Søkerens underskrift
Dato	Søkerens underskrift		

Vedleggsliste

Søknaden <u>skal</u> inneholde:	Vedlagt	
Kart i farge (målestokk 1:5000) som viser det planlagte nydyrkingsarealet, atkomsten til nydyrkingsarealet, eiendommen og området omkring	☐	
Plan for drenering av nydyrkingsarealet (med en beskrivelse av hvor stein / stubber skal deponeres / dumpes)	☐	
Søknaden <u>kan</u> også inneholde:		Ikke relevant
Konsekvensutredning	☐	☐
Beskrivelse av planlagt drift av nydyrkingsarealet (jf. punkt 10)	☐	☐
Kostnadsoverslag for nydyrkingen (jf. punkt 11)	☐	☐
Kart over registrerte natur- og kulturlandskapsverdier	☐	☐

Veiledning

A. Nydyrking kan bare skje etter godkjenning

Nydyrkingstiltaket kan ikke settes i gang før plan for nydyrking er godkjent av kommunen. Grunneier, jordskifteretten på vegne av den som har begjært jordskifte, eller leietager med fullmakt fra grunneier kan søke om godkjenning av plan for nydyrking. Godkjenningen faller bort dersom nydyrking ikke er iverksatt innen 3 år etter at tillatelsen er gitt. Kommunen kan sette vilkår ved godkjenning av plan for nydyrking, jf. [forskrift om nydyrking § 4](#).

B. Saksbehandlingen

Før vedtak treffes skal kommunen innhente de uttalelsene som er nødvendige, jf. [forskrift om nydyrking § 9](#), og ellers sørge for at saken er så godt opplyst som mulig. Regional kulturminnemyndighet skal gis anledning til å uttale seg. Sametinget skal gis anledning til å uttale seg dersom nydyrkingen kan berøre samiske kulturminner. Statsforvalteren skal gis anledning til å uttale seg der nydyrkingen kan berøre vesentlige natur- og kulturlandskapsverdier. Det skal settes en frist for uttalelse på minst en måned. Kommunens avgjørelse kan påklages til statsforvalteren.

C. Hva regnes som nydyrking

Som nydyrking regnes fulldyrking og overflatedyrking av udyrka mark eller gjenoppdyrking av jordbruksareal som har ligget unytta i over 30 år. Med fulldyrking menes rydding og bryting til vanlig pløvedybd slik at arealet kan nyttes til åkervekster eller til eng og beite som kan fornyes ved pløying. Med overflatedyrking menes rydding og sletting av overflaten slik at maskinell høsting er mulig. Opparbeiding av overflatedyrka mark til fulldyrka mark regnes ikke som nydyrking.

D. Vilkår/forutsetning for godkjenning

Planen for nydyrking kan ikke godkjennes dersom nydyringsarealet ligger i kantsonen mot vassdrag. I slike tilfeller må det settes igjen en vegetasjonssone mot vassdraget. Langs vassdrag med årssikker vannføring skal sonen være minst 6 meter målt ved normal vannføring. Langs vassdrag uten årssikker vannføring skal sonen være minst 2 meter. Som vassdrag regnes stillestående eller rennende overflatevann med årssikker vannføring og vannløp uten årssikker vannføring dersom det atskiller seg tydelig fra omgivelsene. Dersom nydyringsarealet er over 50 dekar (et vedlegg II-tiltak) skal kommunen behandle tiltaket etter [forskrift om konsekvensutredninger § 8](#). Også mindre tiltak (under 50 dekar) skal behandles etter § 8 dersom det ikke kan utelukkes at tiltaket kan få vesentlige virkninger for naturmangfold eller andre viktige miljøhensyn. Godkjenning av plan for nydyrking etter nydyringsforskriften fritar ikke grunneier for plikten til å innhente nødvendig tillatelse etter annet lovverk.

E. Andre forhold av betydning for avgjørelsen

Formålet med forskrift om nydyrking er å sikre at nydyrking skjer på en måte som tar hensyn til natur- og kulturlandskapsverdiene. Det skal legges særlig vekt på hvilken virkning nydyrkingen kan få for natur- og kulturlandskapsverdiene, og det skal gå fram av kommunens avgjørelse hvilke verdier som berøres, samt hvilke konsekvenser nydyrkingen får for disse. Hensynet til natur- og kulturlandskapsverdier skal vurderes for større områder uavhengig av eiendomsgrenser. Som natur- og kulturlandskapsverdier regnes miljøkvaliteter som landskapsbildet, mangfoldet i naturen og kulturminner. Til landskapsbildet hører eksisterende atkomst til bakenforliggende areal.

Det er virkningen av nydyrkingstiltaket og verdien av natur- og kulturlandskapet som skal vurderes. Det vil være ulikt hvordan et nydyrkingstiltak påvirker verdiene i området. I den konkrete saken må det gjøres en avveining mellom nytten av nydyrkingstiltaket og eventuelle negative konsekvenser tiltaket kan få for natur- og kulturlandskapsverdiene. Det skal tas slike hensyn som [naturmangfoldloven](#) foreskriver ved kommunens behandling av søknaden. Kommunens vurderinger etter naturmangfold-loven §§ 8-12 skal fremgå av vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 7.

I tillegg til natur- og kulturlandskapsverdier skal kommunen legge vekt på om det er ønskelig å styrke driftsgrunnlaget for driftsenheten og om nydyrkingstiltaket legger til rette for driftsmessig gode løsninger. Utfallet av søknaden vil bero på en avveining av de relevante momentene i forhold til hverandre

F. Nærmere om utfylling av søknadsskjemaet

Oppgi navn, organisasjonsnummer eller fødselsnummer (oppgi fødselsnummer hvis du søker uten organisasjonsnummer) adresse, gårds- og bruksnummer (ev. festenummer) på eiendommen som søknad for nydyrking gjelder, og telefonnummer. I punktene 1-6 gis det opplysninger om eiendommen og i punktene 7-11 gis det opplysninger om arealet som ønskes nydyrket. Det er viktig at punktene fylles ut med hensyn til vurderingen av nydyrkingstiltaket. Under punkt 1 skal det bare føres opp areal som hører til eiendommen, ikke leid areal. Arealinformasjon i punkt 1 kan hentes fra NIBIOs [Gårdskart](#) på internett.

"Produktiv skog" innebærer skog av særs høy, middels og lav bonitet. "Annet areal" innebærer kategoriene jorddekt og skrin fastmark, bebyggd, samferdsel, vann, bre og ikke klassifisert areal. I punkt 5 oppgis behov for areal i forhold til produksjonsomfanget. Det skal oppføres det areal som eiendommen mangler, og som er nødvendig for å tilfredsstille kravene til spredeareal i [forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav § 24](#). Når behovet for areal skal beregnes, medtas ikke leid areal, kun eid areal. Informasjon om registrerte natur- og kulturlandskapsverdier under punkt 6 kan kommunen være behjelpelig med å fremskaffe. Det finnes også karttjenester på internett, blant annet:

- o Natur- og landskapsverdier:
  - Miljødirektoratets karttjeneste [Naturbase](#)
  - Artsdatabankens karttjeneste [Artskart](#)
  - NIBIOs kartløsning [Kilden](#)
- o Kulturverdier:
  - Riksantikvarens [Kulturminnesøk](#)

Registrerte naturverdier kan eksempelvis være prioriterte arter og utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven eller arter og naturtyper oppført i Norsk Rødliste (for arter 2010, for naturtyper 2011). Andre natur- og kulturlandskapsverdier kan være områdevern etter naturmangfoldloven, kulturminner etter kulturminneloven, helhetlige kulturlandskap, utvalgte kulturlandskap i jordbruket, Miljøregistreringer i skog, vernskog, og områder som er vurdert som svært viktige (A-lokalitet) og viktige (B-lokalitet) for biologisk mangfold i Naturbase.

Veiledning

G. Tilsyn og overtredelse

Kommunen skal føre tilsyn med at bestemmelsene i nydyrkingsforskriften og vedtak fattet med hjemmel i den følges, jf. [forskrift om nydyrking § 12](#). Kommunen kan i den forbindelse foreta befaring på eiendommen. Kommunen skal gi fylkesmannen melding om brudd. Statsforvalteren skal varsle departementet dersom bruddet bør følges opp ved tvangsgebyr etter annet ledd. Ved brudd på forskriften eller vedtak fattet med hjemmel i den, kan kommunen pålegge tiltakshaver å reparere skaden, godkjenningen kan trekkes helt eller delvis tilbake, eller statsforvalteren kan pålegge den ansvarlige tvangsgebyr, jf. [forskrift om nydyrking § 12](#).

H. Kulturminner

Dersom nydyrkingstiltaket utgjør 15 dekar eller mer av samlet overflate over en periode på fem år, regnes det som et "større privat tiltak", og omfattes også av undersøkelsesplikten i [kulturminneloven § 9](#). I disse sakene vil nydyrkingsforskriften og kulturminneloven gjelde side om side. Dette betyr at tiltakshaver må ha nødvendige tillatelser etter begge regelverk før tiltaket kan i verksettes.

Se Klima- og miljødepartementet sitt rundskriv [T-2/99 om nydyrkingstiltak](#).

Staten kan dekke utgifter til arkeologiske arbeider dersom disse blir urimelig tyngende for tiltakshaveren, jf. [kulturminneloven § 10](#). Det vises til Klima- og miljødepartementet sitt rundskriv som omhandler mindre, private tiltak: [T-2/2007 om dekning av utgifter til arkeologiske arbeider](#).

Dersom det under gjennomføringen av tiltaket, uansett størrelse, påtreffes automatisk fredete kulturminner jf. [kulturminneloven § 4](#), skal arbeidet stanses og melding sendes til fylkeskommune/Sametinget, jf. [kulturminneloven § 8](#).

I. Nydyrking av myr

Nydyrking av myr er ikke tillatt. Med myr menes i forskriften «arealer med myrvegetasjon og minst 30 cm tykt torvlag». Skog med torvmark regnes også som myr når arealet ellers tilfredsstiller kravene til myr. Med myrvegetasjon menes for eksempel moser, myrull-, starr- og sivarter, bjønnskjegg, soldogg og molte.

For veiledning rundt søknad om dispensasjon, se [Landbruksdirektoratets veileder](#).

Det kan bare gis dispensasjon i særlige tilfeller som angitt i skjemaet. Dersom et av disse vilkårene er oppfylt, kan du søke om dispensasjon.

Dersom arealet som skal nydyrkes er dyp myr, må du legge ved dokumentasjon på at dette er det eneste tilgjengelige dyrkingsarealet på eiendommen. Informasjon om dette kan du finne i kartlaget «myrinformasjon» i Kilden. Dersom det ikke finnes data på dette for din eiendom, må du dokumentere dette selv. Kravet om at dyp myr må være eneste tilgjengelige dyrkingsareal gjelder ikke for søknader omfattet av punkt 3 over.

Etter forskrift om nydyrking § 5A femte ledd må søker dokumentere at det omsøkte tiltaket er av vesentlig betydning for å opprettholde drifta.

Når nydyrkingstiltaket er gjennomført skal grunneier gi melding til kommunen. Tillatelsen faller bort etter tre år dersom tiltaket ikke er igangsatt.